

Jaarverslag van de streekarchiefdienst HOLLANDS MIDDEN

(gemeenten Gouda, Moordrecht,
Nieuwerkerk a/d IJssel, Waddinxveen
en Zevenhuizen-Moerkapelle)

over 1996

Gouda, maart 1997.

Inhoudsopgave

1. Algemeen
2. Personeel
3. Huisvesting en inventaris
4. Materiële toestand van archieven en verzamelingen
 1. Dagelijkse materiële verzorging
 2. Restauratie
 3. Schaduwarchiefvorming
5. Toegankelijkmaking
 1. Algemeen
 2. Overzicht van archieven en verzamelingen
 3. Archieven
 4. Bibliotheek (librije)
 5. Topografisch-historische atlas
 6. Overige documentatie
6. Toezicht op het beheer
7. Verwerving en uitbreiding van archieven en verzamelingen
 1. Archieven
 2. Bibliotheek (librije)
 3. Topografisch-historische atlas
 4. Film en geluid
 5. Overige documentatie
8. Externe dienstverlening
 1. Gebruik van archieven en verzamelingen
 2. Educatieve activiteiten

- Bijlage 1. Samenstelling van het algemeen bestuur van het streekarchief, de adviescommissie, het bestuur van de Stichting Vrienden van archief en librije en de redactie van het regionaal-historische tijdschrift De Schatkamer (per 31-12-1996)
- Bijlage 2. Overzicht personeelsformatie per 1-1-1997 en tijdelijke medewerkers in 1996
- Bijlage 3. Cijfers met betrekking tot de materiële toestand van archieven en verzamelingen
- Bijlage 4. Overzicht van ontsluitingswerkzaamheden aan archieven van de deelnemende gemeenten
- Bijlage 5. Aanwinsten archieven
- Bijlage 6. Aanwinsten bibliotheek m.b.t. Gouda en regio
- Bijlage 7. Aanwinsten topografisch-historische atlas
- Bijlage 8. Aanwinsten collecties varia en oorlogsdocumentatie
- Bijlage 9. Statistische gegevens met betrekking tot studiezaalbezoek, verstrekken van schriftelijke informatie en uitlening van documenten
- Bijlage 10. Verslag van werkzaamheden van de Commissie van advies voor de streekarchiefdienst over de periode 1992-1996.

1. ALGEMEEN

1.1. Bestuur; adviescommissie; vriendenstichting; overlegsituaties

De samenstelling van het algemeen en dagelijks bestuur werd in 1996 gewijzigd door het vertrek van wethouder K.W.Th. van Soest (Waddinxveen), die werd vervangen door zijn opvolger mevr. M.C. Wientjens-van der Velden. Voor de samenstelling wordt verwezen naar bijlage 1.

Het dagelijks bestuur vergaderde in het verslagjaar vier keer, het algemeen bestuur twee keer.

In 1996 kwam de adviescommissie drie keer bijeen. In de samenstelling van deze commissie kwam geen verandering (zie bijlage 1). De (vice-)voorzitter of de secretaris van de commissie woonden zoveel mogelijk de vergaderingen van het algemeen bestuur bij. Voor het verslag van deze commissie over de periode 1992-1996 wordt verwezen naar bijlage 10.

De streekarchivaris was als adviseur aanwezig bij de vergaderingen van het bestuur van de stichting Vrienden van Archief en Librije, dat in 1996 zes keer bijeenkwam.

De samenstelling van het bestuur van de vriendenstichting en van de redactie van het regionaal-historische tijdschrift *De Schatkamer* bleef ongewijzigd (zie bijlage 1). Van *De Schatkamer* verscheen in 1996 al weer de tiende jaargang.

In het verslagjaar vond wegens omstandigheden geen halfjaarlijks overleg met de directies van de archiefdiensten in de regio (oostelijk Zuid-Holland en westelijk Utrecht) plaats. Wel werd aan het overleg van Zuidhollandse archivariissen (drie keer per jaar) deelgenomen; deze kring vergaderde in 1996 een keer in ons archiefgebouw. De heer Den Ouden vertegenwoordigde het streekarchief in de projectgroep UPAA (Universele Procedure Schade-inventarisatie in Archieven, opgezet door TNO / Rijks Archiefdienst) en het Cultuurhistorisch Overleg Gouda.

Aan de gemeente Boskoop bracht het bestuur in november 1996 een offerte uit voor deelname aan onze archiefdienst. In het verslagjaar werd daarop nog geen reactie ontvangen.

1.2. Werkplan

Ook in 1996 zijn in grote lijnen de in het werkplan 1996 beoogde doelstellingen gehaald.

Op de volgende punten moest worden afgeweken van de planning.

Evenals in 1995 werden op het terrein van de toegankelijkmaking voor een deel andere prioriteiten gesteld, o.a. omdat een specialist op het terrein van de inventarisatie van oudere archieven beschikbaar is, een omstandigheid waarvan dankbaar gebruik is gemaakt.

De beoogde projecten op het gebied van de berging en conservering van archieven en collecties liepen grote vertraging op. Veel tijd moest worden besteed aan het inwerken en begeleiden van nieuwe medewerkers in het kader van banenpool en w.s.w.. Omdat de eerste twee banenpool-medewerkers niet blijvend inzetbaar bleken, was de tijdsinvestering voor een belangrijk deel vruchteloos, en moesten gedurende een half jaar andere medewerkers deels als studiezaalassistent fungeren. Voorts legde de (op zich buitengewoon nuttige) opleiding behoudsmedewerker papier beslag op circa 30% van de werktijd van twee medewerkers. Door het plotselinge vertrek van de bibliotheekmedewerker moest de streekarchivaris een deel van de bibliotheekwerkzaamheden overnemen, hetgeen ten koste ging van ontsluiting van archieven.

Geen doorgang vonden de volgende geplande projecten:

- expositie in kader Open Monumentendag, wegens het niet beschikbaar zijn van een educatief medewerker;
- project voor studenten boekgeschiedenis wegens gebrek aan begeleidingscapaciteit.

2. PERSONEEL

2.1. Formatie

Een volledig overzicht van het personeelsbestand (inclusief vrijwilligers) per 31-12-1996 is opgenomen in bijlage 2. Het bevat ook de medewerkers die in het verslagjaar tijdelijk werkzaam waren in het kader van een werkgelegenheidsbevorderende - of stageregeling.

Opnieuw werd een dringend verzoek van het bestuur om uitbreiding van de ambtelijke formatie met een parttime medewerker voor educatieve werkzaamheden door de gemeenten Gouda, Moordrecht en Waddinxveen afgewezen.

Op 25 april 1996 nam de heer R.G. van der Graaf (w.s.w.-medewerker) afscheid als boekbinder wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd, na bijna dertien werkzame jaren bij het gemeente- respectievelijk streekarchief.

Met ingang van 1 juli werd, conform de in 1995 ontwikkelde plannen, de heer R. den Ouden, plaatsvervanger van de streekarchivaris, tot hoofd algemene zaken en externe dienstverlening benoemd.

In de w.s.w.-vacature werd per 1 september (voorlopig voor 30 uur) de heer P. Ernst als medewerker algemene zaken benoemd.

Voorts werd met ingang van 1 oktober het schoonmaakcontract via de gemeente Gouda beëindigd. In plaats daarvan wordt tot nader order op uitzendbasis voor 7,5 uur per week een schoonmaker ingehuurd.

De beoogde uitbreiding van de niet-ambtelijke formatie werd in november gerealiseerd door de indiensttreding van de heer M.P. Teekens als studiezaal-assistent (w.s.w., voorlopig 24 uur) en de heer J.M. Verschut als conciërge (banenpool).

Per 11 november nam de heer R.G.A. Mesander (bibliotheekmedewerker, 30 uur w.s.w.) ontslag.

De heer ing. J. Oudgenoeg, boventallige medewerker sinds 1986, werd op verzoek van de streekarchivaris overgeplaatst naar de sector ERZ van de gemeente Gouda; hij zal tot zijn pensionering werkzaamheden ten behoeve van het streekarchief (Goudse archieven en collecties) blijven verrichten.

In het kader van de verkorting van de werkweek naar 36 uur per 1-1-1997 werd als compensatie de werktijd van de heer J.Th.C.M. Piepenbrock (studiezaalbeheer) uitgebreid van 27 naar 32 uur.

Conform de planning uit 1995 werd per 1-1-1997 het aantal uren van de heer drs. S.M.J. Janzing (inventarisator) iets uitgebreid (van 30 naar 32 uur).

De uren van de heer F. van der Hart (streekregistrator) werden "opgeplust" (gehandhaafd op 19 uur) per 1-1-1997.

De stageplaats van mevr. E.H. de Kock werd per 1 februari omgezet in een vrijwilligersplaats. Met ingang van 1 september begon mevr. M.A. Vos als vrijwilligster aan de inventarisatie van het omvangrijke archief van De Vierstroom (de regionale organisatie voor maatschappelijk werk en thuiszorg).

Per eind 1996 vertrok de heer C.H.J. Helders naar Noord-Brabant, waardoor een eind kwam aan zijn directe werkzaamheden als vrijwilliger. Naar het zich laat aanzien, zal hij toch in de toekomst nog af en toe, zij het op grotere afstand, zich voor het streekarchief blijven inzetten. Om in de zomermaanden de studiezaal "draaiende" te houden moesten twee vakantiekrachten worden ingeschakeld als tijdelijke studiezaalassistenten.

2.2. Opleiding; overige personeelsaangelegenheden

De heer Janzing slaagde op 21 juni voor het examen hoger archiefambtenaar. Zijn tijdelijk dienstverband werd per 1 juli omgezet in een vaste aanstelling.

Ook in 1996 kon de heer A. Hamdani verder gaan met de praktijkopleiding boekbinden bij het Streekarchief Krimpenerwaard te Schoonhoven. Wij zijn de Schoonhovense collega's zeer erkentelijk voor hun medewerking.

De heer Ernst, belast met het toezicht op de schoonmaakwerkzaamheden, begon in september aan de vakopleiding schoonmaker bij de Stichting Scholing en Vorming Schoonmaakbedrijven (SNS) te Rotterdam.

Voorts nemen de heren Ernst en Hamdani sinds medio september deel aan de opleiding behoudsmedewerker papier van het Grafisch Opleidingscentrum.

Evenals in 1995 gaf het ziekteverzuim in het verslagjaar geen aanleiding tot verontrusting.

Met ingang van september 1996 zullen voorlopig geen stagiaires PABO, MEAO en LBO werkzaam zijn, totdat in het gebrek aan begeleidingscapaciteit is voorzien.

Copyright Streekarchief Midden-Holland

3. HUISVESTING EN INVENTARIS

Het beheer van het archiefgebouw bleef veel tijd vergen, zowel van de heer Den Ouden als van de conciërges.

In het verslagjaar kwamen in het kantoorgedeelte enkele lekkages voor, met name veroorzaakt door onjuist aangebrachte of verstopte hemelwaterafvoeren.

De hoge populieren op het terrein van de plantsoendienst bleken een gevaar op te kunnen leveren bij storm. Zware takken die loswaaien kunnen niet alleen het gebouw beschadigen, maar ook persoonlijke ongelukken veroorzaken. De plantsoendienst zegde toe in het voorjaar van 1997 de kruin van deze bomen te verkleinen, zodat de gevaarlijke situatie in de hand gehouden kan worden.

Wat de nieuwe archiefdepots betreft, lijkt de periode van de "kinderziektes" voorbij te zijn. Het probleem met de bevochtigingsinstallatie dat eind 1995 werd gesignaleerd, kon worden verholpen. Storingen veroorzaakt door teveel kalk in het water zullen na installatie van een waterontharder (gepland voor 1997) voortaan tot het verleden behoren.

In het verslagjaar kwam eindelijk de bewegwijzering aan de buitenkant van het gebouw tot een acceptabele oplossing. Het enthousiasme van het bestuur van onze vriendenstichting om een opvallend "reclamebord" aan de kopse kant van de hoofdvleugel aan Groeneweg 30 te plaatsen moest worden getemperd, omdat een boom ter plaatse niet mag worden verwijderd; het plan voor een bescheidener bord moest worden opgeschort omdat voorlopig de bewuste muur aan het oog wordt onttrokken door een weinig fraaie container waarin Gouda's Harmonie De Pionier bezittingen heeft opgeslagen.

De mogelijkheid om een klein microfilmdepot in te richten lijkt niet erg reëel meer, hoewel hierover nog steeds geen volstrekte duidelijkheid bestaat.

Het plan om de gevel van Groeneweg 30 gedeeltelijk van voorzetramen te voorzien werd uitgesteld tot 1997, aangezien dit dan gecombineerd kan worden met groot onderhoud (kozijnrenovatie) door de verhuurder (dienst VEO gemeente Gouda).

In 1996 werden drie personal computers vervangen, alsmede een optische diskdrive, een elektrische stapelsnijder en twee depotwagens. Door toepassing van een printernetwerk behoefde een versleten matrixprinter niet te worden vervangen.

Enkele kleine reparaties aan computerapparatuur werden uitgevoerd.

4. MATERIELE TOESTAND VAN ARCHIEVEN EN VERZAMELINGEN

4.1. Dagelijkse materiële verzorging

Er werd verder gewerkt aan het ompakken van de notariële archieven van Gouda en Moordrecht in zuurvrije omslagen en archiefdozen. De registers van de burgerlijke stand van Gouda werden opnieuw verpakt.

Het ompakken van (met name) ouder archiefmateriaal, onder gelijktijdige controle op de aanwezigheid, is buitengewoon tijdrovend. Vele jaren zullen hiermee nog zijn gemoeid.

De conservering van tekeningen afkomstig van gemeentewerken Gouda werd afgerond, evenals die uit de collectie Nederhorst.

Een nieuwe opzet werd gemaakt voor het standaardiseren van de berging van alle kaarten en tekeningen die in omslagen worden verpakt en vervolgens in standaard laden en dozen worden geborgen.

Aan de nummering en controle van het computerbestand van de affiches uit de collectie oorlogsdocumentatie werd verder gewerkt.

Mondjesmaat wordt met de berging van grote formaten en oude drukken uit de librije-collectie in het daarvoor bestemde nieuwe depot verder gegaan. Er is zicht op een betrekkelijk eenvoudige oplossing voor het probleem van de liggende berging van afzonderlijke (kostbare) boeken in zuurvrij materiaal.

Door het vertrek van de heer Van der Graaf en de lange periode dat de heer Hamdani als studiezaalassistent moest fungeren, kwam in 1996 slechts een beperkte hoeveelheid bindwerk gereed.

4.2. Restauratie

In bijlage 3 is een overzicht opgenomen van de in 1996 gereedgekomen restauratiewerkzaamheden. De in opdracht gegeven restauratie / conservering van charters uit het Goudse weeshuisarchief kon in het verslagjaar nog niet worden afgerond.

In het kader van de actie "Red een archiefstuk" van de Stichting Vrienden van Archief en Librije vond dit jaar geen restauratieproject plaats.

Opnieuw mag met erkentelijkheid gewag gemaakt worden van de deskundige adviezen van de heer Th. Steemers (teamcoördinator informatievoorziening en infrastructuur centrale directie Rijksarchiefdienst) met betrekking tot allerlei problemen op het terrein van restauratie en conservering.

4.3. Schaduwarchiefvorming

De microfilmopdrachten werden weer uitbesteed aan de firma Microformat. Het project van de verfilming van de collectie kranten werd stopgezet, in afwachting van het beschikbaar komen van een professionele microfilmcamera bij het streekarchief in Alphen a/d Rijn.

Wel werden goede vorderingen gemaakt met het grote project van de microfichering van de Goudse notariële archieven.

Voorts werden enkele frequent geraadpleegde kleinere bestanden verfilmd.

De microfilming in eigen beheer lag nog stil bij gebrek aan controlecapaciteit.

Bijlage 3 bevat een overzicht van de in 1996 verfilmde documenten.

5. TOEGANKELIJKMAKING

5.1. Algemeen

Het tekstdatabase-programma askSam deed weer goede diensten bij alle vormen van ontsluiting van archieven en documentaire collecties.

Veel tijd was gemoed met het gereedmaken van nieuwe computerbestanden voor gebruik door het publiek in de studiezaal; het gebruikersmenu moest daartoe enkele keren worden aangepast.

Evenals voorgaande jaren was er onvoldoende invoer- en controlecapaciteit beschikbaar voor verdere conversie van bestaande toegangen op archief- en documentatiebestanden in askSam-computerbestanden.

5.2. Overzicht van archieven en verzamelingen

Het correct bijhouden van het geautomatiseerde archievenoverzicht zorgt voor een kwalitatief goed zoekstelsel voor de studiezaalmedewerkers, gekoppeld aan een geautomatiseerd aanvraagstelsel. Dit stelsel betekent voor het publiek wel enige vertraging bij het afwerken van de aanvragen uit de depots, maar biedt een betere controle op de juiste terugplaatsing van de stukken en leidt uiteindelijk tot een betere serviceverlening.

Uit het periodieke studiezaaloverleg kwamen suggesties voor verbeteringen, die in het algemeen zonder problemen konden worden doorgevoerd.

Opnieuw werd een afdruk van het archievenoverzicht voor gebruik in de studiezaal vervaardigd; zowel voor medewerkers als publiek is het doorgaans zinvoller om het (steeds bijgewerkte) computerbestand te raadplegen.

5.3. Archieven

De constatering in het vorige jaarverslag met betrekking tot de groeiende inventarisatie-achterstand blijft onverminderd van kracht.

In 1996 bleef de inventarisator voor een belangrijk deel bezig met de bewerking van oudere archieven. Het streven is er op gericht om in het cursusjaar 1997/1998 een stagiair archivistiek A ("hoger archiefambtenaar") van de Archiefschool te begeleiden, die een recenter archiefbestand kan ontsluiten.

De streekarchivaris kwam niet toe aan het verwerken van alle aanvullingen op bestaande archieven, omdat prioriteit werd gegeven aan de aanpak van enkele veel geraadpleegde 19e- en 20e-eeuwse bestanden.

Aan het project "joden in Gouda" werd verder gewerkt.

In bijlage 4 is een overzicht te vinden van de productie van (voorlopige) inventarissen en plaatsingslijsten en vormen van nadere toegankelijkmaking in 1996.

5.4. Bibliotheek (librije)

Het bibliotheekoverleg vond weer periodiek plaats.

De titelbeschrijving van de collectie "Erasmiana" kwam voor de studiezaal beschikbaar. De achterstand in het plaatsen van boeken en periodieken in de z.g. open opstelling van de bibliotheek, grenzend aan de studiezaal, is vrijwel opgeheven.

Evenals voorgaande jaren werd veel tijd besteed aan het bijhouden en verbeteren van de computerbestanden aanwinsten, periodieken en gedepouilleerde artikelen uit periodieken en bundels. Dit gold ook de verbetering van de titelbeschrijvingen in de oude collectie "Goudana" en het invoeren van het bibliotheekgedeelte van de ten geschenke ontvangen "collectie Scheygrond".

Met de titelbeschrijving en aanwezigheidscontrole van de vele periodieken afkomstig van diverse (hoofdzakelijk Goudse) organisaties werd voortgegaan.

5.5. Topografisch-historische atlas

Er bestaat nog steeds een forse achterstand in het beschrijven van de aanwinsten van de fotocollectie. Gehoopt wordt dat in 1997 dit probleem aangepakt kan worden.

De toegezegde overbrenging van de foto's van de gemeente Waddinxveen vond nog steeds niet plaats.

De selectie en ontsluiting van de negatievencollectie Baars werd voortgezet.

De heer Oudgenoeg beschreef ca. 3000 dia's in een computerbestand.

Het aantal in het computerbestand beschreven foto's nam in het verslagjaar toe van ca. 27800 tot 28277. Dit is een van de meest geraadpleegde computerbestanden. In het verslagjaar kon geen band met fotokopieën worden toegevoegd aan de reeds in de studiezaal beschikbare stamnummers 1 - 7000.

In 1996 was een bijgewerkte versie van het computerbestand met beschrijvingen van oude (o.a. manuscript-)kaarten bijna gereed voor raadpleging.

De toegankelijkmaking van de in de jaren '80 los overgebrachte technische tekeningen afkomstig van de Dienst Openbare Werken Gouda en van de bouwtekeningen uit de periode vóór 1900 werd in 1996 afgerond.

5.6. Overige documentatie

Opnieuw was er voor het bijhouden van de aanwinsten van de collectie varia (computerbestand) weinig tijd beschikbaar. Het aantal beschrijvingen in dit bestand nam met ca. 60 plaatsnummers toe (tot ca. 2210 plaatsnummers).

Ten behoeve van de Goudse monumentencommissie wordt nog steeds af en toe onderzoek verricht. Het gaat met name om kadastrale research, voorts om de beschikbaarheid van foto's en bouwtekeningen.

6. TOEZICHT OP HET BEHEER; NAZORG SEMISTATISCHE ARCHIEVEN

In 1996 werden de volgende werkzaamheden verricht:

- Gouda.
 - . Controle van de vernietigingslijst van de voormalige gemeentepolitie; deze lijst was opgesteld door het bureau ODRP en bevatte veel bestanddelen die bewaard moeten blijven dan wel niet zonder nadere selectie kunnen worden vernietigd, terwijl de door dit bureau opgestelde "bewaarijst" vermoedelijk diverse te vernietigen stukken bevat.
 - . Bewerking en selectie van het semi-statisch archief van de gemeentelijke sociale dienst en voorgangers.
- Moordrecht.
 - . Bewerking van semi-statisch archief, inclusief herschikking en verpakking.
- Nieuwerkerk a/d IJssel.
 - . Bewerking en inventarisatie van het semi-statisch archief van de dienst gemeentewerken.
- Waddinxveen.
 - . Controle, selectie en schoning van het semi-statisch archief van sociale zaken.
 - . Controle van de vernietigingslijst van de archieven van de gemeentesecretarie.
- Zevenhuizen-Moerkapelle.
 - . Bewerking en integratie van het bouwvergunningen-archief ten behoeve van de overbrenging van de dossiers ouder dan 25 jaar.
- ISMH.
 - . Bewerking en selectie van de archieven van de schoolartsdienst en de logopedische dienst van de kring Bodegraven e.o.

De streekarchivaris zond aan de deelnemende gemeenten een concept besluit informatiebeheer en een concept archiefverordening, gebaseerd op de modellen die door de gezamenlijke provinciale archiefinspecties in overleg met de VNG waren vastgesteld in het kader van de nieuwe Archiefwet 1995. Het bestuur van het streekarchief drong er bij de gemeentebesturen op aan deze concepten uniform vast te stellen.

Voor de streekarchiefdienst zelf en voor het ISMH moet nog soortgelijke concepten worden opgesteld.

7. VERWERVING EN UITBREIDING VAN ARCHIEVEN EN VERZAMELINGEN

7.1. Archieven

Na het van kracht worden van de nieuwe Archiefwet 1995 werden in 1996 overgebracht: de semi-statische archieven van de voormalige gemeente Zevenhuizen, de gemeenten Moordrecht en Waddinxveen, en de afdelingen bouwkunde en bouw- en woningtoezicht alsmede de sociale dienst van de gemeente Gouda.

De deelnemende gemeenten verzochten het rijk – conform de nieuwe archiefwet – om omzetting van de bewaargeving van rijksarchivalia in eigendomsoverdracht. Deze formaliteit zal meer tijd vergen dan werd verondersteld, omdat het (hierbij betrokken) ministerie van justitie plotseling moeite blijkt te hebben met uitvoering van de ter zake geldende wettelijke bepalingen.

Vermeldenswaard zijn voorts onder meer de bewaargeving van de archieven van De Vierstroom, de St. Christelijke Scholen Gouda e.o., de PvdA afd. Gouda en de familie Noothoven van Goor.

De achterstand op het gebied van inventarisatie blijft zorgen baren.

Voor een volledig overzicht van de aanvullingen en nieuwe aanwinsten wordt verwezen naar bijlage 5.

7.2. Bibliotheek (o.a. librijecollectie)

Voor 1996 zijn geen bijzondere aanwinsten te melden.

De aanwinsten met betrekking tot de regio zijn opgenomen in bijlage 6 achter dit verslag.

7.3. Topografisch-historische atlas

Actieve acquisitie op het terrein van beeldmateriaal is bij gebrek aan menskracht niet doenlijk. Dat neemt niet weg dat regelmatig foto's na reproductie worden toegevoegd aan de collectie.

In 1996 werd met name een belangrijke bruikleen verkregen van joodse familiefoto's van de heer Van Collem uit Schoonhoven.

In bijlage 7 wordt een beknopt overzicht van de uitbreiding van de collectie gegeven, alsmede een opsomming van de namen van schenkers en bruikleengevers.

7.4. Film en geluid

Aan de Rijks Voorlichtingsdienst werd een vijftal films van Gouda in bewaring gegeven, in afwachting van een conserverende aanpak. Met name dank zij de inspanningen van het bureau voorlichting van de gemeente Gouda, stelde de gemeenteraad van Gouda in december 1996 geld beschikbaar voor de conservering van deze films.

RTV Gouwestad zegde de bewaargeving van een selectie van het door deze omroep bewaarde geluidsmateriaal toe.

Aan alle lokale omroepen werd gevraagd een kopie van de jaaroverzichten 1996 beschikbaar te willen stellen. Daarop werd nog geen respons ontvangen.

7.5. Overige documentatie

Van enkele instellingen en personen werden interessante toevoegingen aan de collectie varia (losse documentatie) en de collectie oorlogsdokumentatie ontvangen.

Bijlage 8 geeft een overzicht van schenkers en van de belangrijkste aanwinsten.

Copyright Streekarchief Midden-Holland

8. EXTERNE DIENSTVERLENING

8.1. Gebruik van archieven en verzamelingen

Het aantal bezoeken aan de studiezaal en het aantal individuele bezoekers bereikten in 1996 een record. Ten opzichte van voorgaande jaren werd een duidelijke toename geconstateerd. Het gemiddelde aantal bezoeken per bezoeker steeg licht. Het blijft een gegeven dat de meeste bezoekers slechts één of twee bezoeken aan de studiezaal brengen; een klein aantal bezoekers brengt meer dan een tiental bezoeken per jaar.

Het percentage genealogen bleef stabiel op bijna 50%, maar het aantal bezoeken dat zij brachten steeg met bijna 10%.

Het percentage onderzoekers op HBO-niveau en hoger bleef gelijk, terwijl het gemiddelde aantal bezoeken bij deze categorie terugkeerde naar het niveau van enkele jaren geleden. Het aantal scholieren uit het voortgezet onderwijs, in 1995 sterk toegenomen, daalde weer.

Een sterke stijging deed zich voor bij de raadplegers van bouwtekeningen.

Ondanks de gestaag groeiende schaduwbestanden op microfiches, vertoonde het aantal uit de depots ter inzage gegeven archiefstukken weer een stijging.

Dit geldt niet voor aangevraagde bibliotheekboeken, omdat een groot deel van het 20e-eeuwse bibliotheekbestand in "open magazijn" staat, en dus rechtstreeks voor de gebruikers van de studiezaal te raadplegen is.

Het aantal uitgeleende archiefstukken steeg ten opzichte van het voorgaande jaar sterk.

Het aantal fotobestellingen nam iets af; er werden wel meer fotokopieën geleverd, terwijl het aantal reader-printer-afdrukken bleef teruglopen.

In het vorige verslag werd er reeds op gewezen, dat de toename van uitleningen en bestellingen (o.a. fotokopieerwerk, foto's en dia's) de laatste jaren heeft geleid tot een groeiend tijdsbeslag bij de studiezaalmedewerkers en -assistenten en de beheerder van de fotocollectie. Gelukkig kwam in het najaar eindelijk zicht op een structurele verbetering van het probleem van de studiezaalassistentie. Voor deze parttime functie kon in w.s.w.-verband een aanstelling plaatsvinden.

Bijlage 9 toont de statistische gegevens voor 1996, in vergelijking met die van de voorgaande twee jaren (1994 en 1995).

8.2. Educatieve activiteiten

8.20. Algemeen

Het streekarchief kan helaas niet terugvallen op de diensten van een educatieve medewerker. Door de sterk toegenomen hoeveelheid beheerd archief- en documentatiemateriaal, gevoegd bij de aangescherpte eisen van de Archiefwet 1995, zal aan de uitvoering van de wettelijke taken voorrang gegeven moeten worden. In 1996 werden dan ook voorlopig voor het laatst (d.w.z. tot de komst van een educatief medewerker) op beperkte schaal educatieve activiteiten verricht.

8.21. Relatie met het onderwijs

In 1996 werd door 4e-jaars studenten van de Pabo De Driestar en een oud-studente, in samenwerking met de afdeling onderwijs, het educatief project "het Goudse stadhuis" (uit 1994 en 1995) ten behoeve van groepen 7 en 8 van 7 basisscholen (230 leerlingen) herhaald. Medewerking werd verleend door Marijke Berends (docent VBO) en de studenten Leon van Dalen, Ellen den Heyer, Chris van den Hoek, Jan Hulst, Alice Janssen en Anthon Verhaar. Alice Janssen en Ellen den Heyer stelden een videoproductie "introductie archief" samen voor groep 8 van het basisonderwijs.

Tijdens de "afvalfietstocht" van de Milieudienst Midden-Holland op wereldmilieudag 5 juni werd weer medewerking verleend in de vorm van een werkbezoek van 80 leerlingen uit de onderbouw van het voortgezet onderwijs (thema: afval in Gouda door de eeuwen heen). Groepen leerlingen van Jenaplan basisschool De Carrousel, het St.-Antoniuscollege en het Driestarcollege werden ontvangen; voorts studenten van Pabo De Driestar.

De volgende totaalcijfers kunnen worden gegeven:

Oriëntatie-/projectbezoeken	1995	1996
Basisonderwijs	634	320
Havo/vwo	330	220
HBO	68	66

8.22. Tentoonstellingen

Aan de volgende tentoonstellingen werd door middel van bruiklenen en/of de productie van foto's medewerking verleend:

- *Gilden in Gouda* van het stedelijk museum Het Catharina Gasthuis;
- *Honderd jaar sociaal-democratie in Gouda* van de PvdA, afdeling Gouda (in het archiefgebouw);
- *Stadhuis in de steigers* van bureau voorlichting gemeente Gouda.

Mevr. drs. C.W. Hesselink-Duursma stelde in het kader van de Kunstestafette een fraaie tentoonstelling *Landschap in kaart* samen, gebaseerd op onze kartografische collectie, die in september de expositieruimte vulde. Voorts verving zij een gedeelte van onze permanente expositie *Gouda een stad vol historie* in de "sterzaal" van het Goudse stadhuis door panelen rond het thema "waterstaat".

8.23. Cursussen

In 1996 werden twee cursussen "lezen oud schrift" voor beginners gegeven (24 personen), en een cursus voor gevorderden (14 personen). Evenals voorgaande jaren was de heer Piepenbrock docent. Hij gaf ook twee praktijkcursussen genealogie voor beginners (20 personen) en twee cursussen "inleiding askSam" (14 personen), terwijl de streekarchivaris ook twee cursussen "inleiding askSam" (18 personen) voor zijn rekening nam.

8.24. Overige activiteiten

Een rondleiding door het gebouw (doorgaans met nadruk op de librije-collectie) werd verzorgd voor de afd. Gouda van de ANBO en voor de geschiedenissectie van scholengemeenschap De Goudse Waarden (in totaal 15 personen), alsmede voor nieuwe medewerkers en (aankomende) leden van het bestuur van de vriendenstichting.

Mevrouw Hesselink hield lezingen over historisch-kartografische onderwerpen voor verschillende organisaties. De streekarchivaris verzorgde bij enkele gelegenheden een inleiding.

Gouda, maart 1997.

De streekarchivaris,

B.J. van der Saag.

Copyright Streekarchief Midden-Holland

Bijlage 1. Samenstelling van het algemeen bestuur van het streekarchief, de adviescommissie, het bestuur van de vriendenstichting en de redactie van De Schatkamer (per 31-12-1996)

Algemeen bestuur van het streekarchief

Namens de gemeente Gouda: J.G. Potharst (voorzitter); mevr. G. Gravesteyn-Witvoet.

Namens de gemeente Moordrecht: A. Schouten.

Namens de gemeente Nieuwerkerk a/d IJssel: A.M. den Boer (penningmeester).

Namens de gemeente Waddinxveen: mevr. M.C. Wientjens-van der Velden (vice-voorzitter).

Namens de gemeente Zevenhuizen-Moerkapelle: mevr. M.C.B. te Meij-de Laat.

Adviescommissie

Inwoners van de gemeente Gouda: drs. J. van Loo; mevr. drs. M.T.J. van Loon; J.M. Rebel; drs. H.J. Reijs; E.J.M. van Rossum (voorzitter).

Inwoner van de gemeente Moordrecht: C.T. van Gennep.

Inwoner van de gemeente Nieuwerkerk a/d IJssel: G.J. Bink (secretaris).

Inwoners van de gemeente Waddinxveen: C. Neven; drs. C.J. van Veen.

Inwoner van de gemeente Zevenhuizen-Moerkapelle: G. Ottevanger (vice-voorzitter).

Bestuur Stichting Vrienden van archief en librije

drs. A.G. den Haan (voorzitter); mevr. drs. M.Th.J. Lambregts-Van der Togt (wnd. secretaris); mevr. drs. M. Docter-Flach (penningmeester); mevr. G.J.A. de Koeijer-Jansen.

Redactie van het regionaal-historische tijdschrift De Schatkamer

drs. J.W. Klein (voorzitter); A.M. den Boer; C. Neven; mevr. drs. B. de Wit.

Bijlage 2. Overzicht personeelsformatie per 1-1-1997 (ingang 36-urige werkweek) en tijdelijke medewerkers in 1996

Vaste personeelsformatie:

drs. B.J. van der Saag	streekarchivaris
R. den Ouden	hoofd algemene zaken en externe dienstverlening, plaatsvervanger van de streekarchivaris
F. van der Hart (19 uur)	streekregistrator
J.Th.C.M. Piepenbrock (32 uur)	studiezaalbeheer; cursussen; advisering audiovisuele projecten
drs. S.M.J. Janzing (32 uur)	inventarisatie van archieven; studiezaalbeheer
J.A. de Jong (w.s.w.)	indicering en inventarisatie van archieven; beheer studiezaal; beheer collectie persfoto's
A. Hamdani (w.s.w.)	boekbinder, administratief assistent, depotassistent
P. Ernst (w.s.w.)	medewerker algemene zaken
M.P. Teekens (w.s.w.) (24 uur)	studiezaalassistent
J.M. Verschut (banenpool)	conciërge
vacature (w.s.w.) (20 uur)	bibliotheek
vacature (w.s.w.) (8 uur)	Studiezaalassistent

Vrijwilligers:

mevr.drs. C.W. Hesselink-Duursma	kaartencollectie
mevr. E.H. de Kock	materiële verzorging affiches, kaarten, bibliotheek
mevr. G.J.A. de Koeijer-Jansen	bibliotheek
mevr.drs. S. van der Mark	nadere toegankelijkmaking 15e- en 16e-eeuwse bronnen
Mevr. M.A. Vos	inventarisatie archief De Vierstroom
mevr. drs. M. Winnink	nadere toegankelijkmaking 15e-eeuwse bronnen

In de verslagperiode waren de volgende personen tijdelijk werkzaam in het kader van een **werkgelegenheidsbevorderende - of stageregeling** of als **vakantiekraacht**:

- D. Affani (jeugdwerkplan) -- administratieve - en depotwerkzaamheden (20 uur per week) tot 07-04-1996;
- mevr. E.H. de Kock (stagiaire Grafisch Lyceum A'dam = behoudsmedewerker musea) -- administratieve - en depotwerkzaamheden (32 uur per week) tot 01-02-1996;
- mevr. L. Riffi (stagiaire Deltacollege - VBO, groep 4AV) (8 uur per week) tot 01-05-1996;
- mevr. A.B. Mokveld (stagiaire Crabethcollege - MEAO, 3e jaar) tot 31-01-1996;
- F.A. van Eck (banenpool) -- conciërge van 20-05-1996 tot 19-07-1996;
- mevr. C. Malefijt (banenpool) -- studiezaalassistent van 28-05-1996 tot 31-10-1996;
- mevr. Marieke den Boer (vakantiekraacht) -- studiezaalassistent van 23-07-1996 tot 09-08-1996;
- mevr. Annemarie Marck (vakantiekraacht) -- studiezaalassistent van 09-08-1996 tot 16-08-1996.

Bijlage 3. Cijfers met betrekking tot de materiële toestand van archieven en verzamelingen

Gereedgekomen bindwerk	1995	1996
inbinden periodieken (tijdschriften, enz.)	42	10
(her)binden van boeken (perkament, linnen, kunstleer, busschroefstelsel)	21	-
herbinden van archiefstukken (perkament) (alles voor Gouda)	6	4
banden voor de studiezaal (busschroefstelsel)	4	8

Gerestaureerde documenten (inventarisnummers) 1:	1995	1996
overheidsarchieven Gouda en Bloemendaal c.a.	182	-
collectie oorlogsdokumentatie	1166	-
overheidsarchieven Nieuwerkerk a/d IJssel	2	3

Verfilmde bescheiden uit archieven en documentaire collecties (aantal microfiches)	1995	1996
leggers Goudsche Courant	1182	-
collectie varia	4	-
bibliotheek	1	-
oud-notarieel archief Gouda voor 1843 (inv.nrs. (164 t/m 464)	811	1366
kloosterarchieven Gouda	-	6
oud-archief Gouda (stadsrekeningen 1437-1600)	-	246
archief weeskamer Gouda (inv.nrs. 1 - 24)	-	245
archief oud-katholieke parochie Gouda (handschriften Walvis)	-	27
registers burgerlijke stand Moordrecht	-	7
registers burgerlijke stand Nieuwerkerk a/d IJssel	-	8
registers burgerlijke stand Waddinxveen	-	17
kadastrale leggers Moordrecht	-	53
kadastrale leggers Nieuwerkerk a/d IJssel	54	-

1 Hiervan 90% van 1166 (1995) documenten bekostigd door de Stichting Vrienden van Archief en Librije (akte *Red een archiefstuk*).

Bijlage 4. Overzicht van ontsluitingswerkzaamheden aan archieven van de deelnemende gemeenten in 1996.

Gouda

De heer Janzing voltooide de voorlopige inventarisatie van het archief van het Gemeentelijk Woningbedrijf ca. 1950 - 1990 (nu: woningcorporatie De Samenwerking). Hij maakte een begin met de inventarisatie van het Oudemannenhuis (Willem Vroesenhuis) ca. 1550 - 1980. De heer Piepenbrock inventariseerde het notarieel archief Moordrecht uit de periode 1843-1915. Met het notarieel archief Nieuwerkerk a/d IJssel (periode na 1842) maakte hij een begin.

De heer De Jong maakte een plaatsingslijst van het archief van de stichting Gouda Hart van Holland, 1952, 1963 - 1993.

Mevr. Vos begon met de bewerking van het omvangrijke archief van de Stichting De Vierstroom voor kruiswerk en maatschappelijke dienstverlening, ca. 1975 - 1995.

De heer drs. J.H. Kompagnie, hoger archiefambtenaar en bestuurslid van de Oudheidkundige Kring "Die Goude", vervaardigde een plaatsingslijst van het archief van de kring over de periode 1932 - ca. 1975.

De streekarchivaris begon met de ontsluiting van het overgebrachte archief van de afdeling bouwkunde van de dienst openbare werken, voornamelijk bouwtekeningen van gemeentegebouwen uit de periode ca. 1880 - 1970.

Hij herzag een deel van de plaatsingslijst van het archief van de stedelijke musea, 1874 - 1985, en van de archief- en documentatiebescheiden betreffende het Christelijk Lyceum te Gouda, (1948) 1950 - 1996.

De archiefbescheiden van de familie (Noothoven) van Goor te Gouda, 1808 - 1907, beschreef hij in een voorlopige inventaris.

De heer Oudgenoeg ging verder met de documentatie van de joodse inwoners van Gouda in de 19e en 20e eeuw.

Mevrouw Van der Mark analyseerde weer een aantal eind-15e-eeuwse stadsrekeningen. De heer Hamdani kon enige achterstand in de computerinvoer van deze analyses wegwerken.

Aan de "(avond)werkgroep paleografie" werd in 1996 door 8 oud-cursisten paleografie deelgenomen. De ontsluiting van rekestboeken uit het oud-archief en registers uit het oud-rechterlijk archief van Gouda werd voortgezet. De groep kwam maandelijks bijeen in de studiezaal, onder begeleiding van de streekarchivaris. Het aantal ingevoerde analyses steeg tot ca. 2600.

De dinsdagochtend-werkgroep, bestaande uit twee oud-cursisten paleografie, stopte halverwege het verslagjaar met de ontsluiting van 17e- en 18e-eeuws bronnenmateriaal uit het oud-rechterlijk archief. Invoer van de door hen vervaardigde analyses zal vermoedelijk in 1997 kunnen plaatsvinden.

Mevrouw Winnink zette de ontsluiting van het oudste vonnisboek (ORA 176) voort.

De heer Ernst ging voort met het analyseren van 18e-eeuwse registers uit het oud-rechterlijk archief, onder gelijktijdige invoer in een computerbestand. De streekarchivaris maakte een begin met het gereedmaken van dit computerbestand voor gebruik in de studiezaal.

Indices op namen van personen, beroepen / functies / titels, locaties in de kerk en geografische aanduidingen in het grafboek van de St.-Janskerk 1539-1600 werden samengesteld door de streekarchivaris, op basis van de transcriptie geschonken door de archivaris van de hervormde gemeente.

De heer F.D. van den Heuvel, hoofd van de huishoudelijke dienst van de gemeente Gouda, begon in zijn vrije tijd aan de ontsluiting van de huwelijksakten uit de periode vanaf 1811. Hij was eind 1996 gevorderd tot het jaar 1821.

Moordrecht

De streekarchivaris voegde aan de inventaris van het secretarie-archief 1900 - 1941 de rubriek "Hinderwet" toe. Een index op de dossiers hinderwetaanvragen (hinderwetvergunningen) in deze rubriek werd samengesteld door de heer De Jong. De streekarchivaris controleerde het computerbestand. Een afdruk in lijstvorm moet nog worden vervaardigd.

De streekarchivaris maakte het overgebrachte secretarie-archief (periode 1942-1975) voor raadpleging in de studiezaal gereed, enerzijds als computerbestand, anderzijds in de vorm van een afdruk van de voorlopige dossierinventaris.

De heer Piepenbrock herzag de inventaris van de archieven van de notarissen ter standplaats Moordrecht, 1861-1915.

Nieuwerkerk a/d IJssel

Met de inventarisatie van het oud-archief van Nieuwerkerk (periode tot 1811) ging de heer Janzing verder.

De heer A.M. den Boer leverde bij de archieven van de Werkliedenvereniging "Ondersteuning zij ons doel" 1901 - 1961, de Stichting "Nieuwerkerk helpt Mikolow" 1982 - 1983, en de CDA-fractie in Midden-Holland 1976 - 1978, tevens de inventarissen.

De streekarchivaris verwerkte enkele van de heer Den Boer ontvangen "varia" in de gelijknamige collectie.

De heer De Jong ging verder met de indicering van de geboorteregisters (1838-1841).

Waddinxveen

De heer Janzing zette de inventarisatie van de oud-rechterlijke archieven van Waddinxveen (Noord- en Zuid-Waddinxveen, Hubertsgerecht) voort. Dit project zal vermoedelijk in 1998 gereed zijn.

De streekarchivaris beschreef een eerste gedeelte van de collectie bestekken van de dienst gemeentewerken (periode 1950-1992).

Voorts beschreef hij een aanvulling op het overgebrachte archief van de secretarie (periode 1936-1975) en maakte hij voor raadpleging in de studiezaal zowel het computerbestand als een afdruk van de voorlopige dossierinventaris gereed.

De heer De Jong voltooide de beschrijving van de hinderwetvergunningen (periode 1916 - 1935). Het computerbestand moet nog worden gecontroleerd.

In het kader van de avondwerkgroep paleografie werd de toegang op de oudste criminele rol van Hubertsgerecht vrijwel afgerond.

Zevenhuizen-Moerkapelle

Aan de inventarisatie van het oud-archief van Zevenhuizen (periode tot 1811) werkte de heer Janzing verder.

De streekarchivaris beschreef aanvullingen op het overgebrachte secretarie-archief van Zevenhuizen (periode 1930-1971); hij maakte voor raadpleging in de studiezaal zowel het computerbestand als een afdruk van de voorlopige dossierinventaris gereed.

Voorts beschreef hij een honderdtal inventarisnummers uit het secretarie-archief 1811-1930.

De heer Hamdani voerde de index op de bouwvergunningen van Moerkapelle (periode ca. 1905-1991). Deze computerinvoer moet nog worden gecontroleerd.

De heer De Jong begon met de invoer van de toegang op de bouwvergunningen van Zevenhuizen (periode ca. 1925-1971) in een computerbestand.

Gehele regio

De heer Van der Hart ging verder met de beschrijving van het archief van de districts-schoolartsdienst Bodegraven e.o. (1946-ca. 1985).

Overig

De heer De Jong voltooide de voorlopige beschrijving van het archief van de gereformeerde kerk van Boskoop (ca. 1860-1960), in afwachting van toegezegde aanvullingen.

Copyright Streekarchief Midden-Holland

Bijlage 5. Aanwinsten archieven in 1996

**a = aanvulling op reeds aanwezig archiefbestand; o = overbrenging;
i = inbewaringgeving; s = schenking; k = aankoop**

GOUDA

- (i) 482. Archief van de Stichting De Vierstroom voor kruiswerk en maatschappelijke dienstverlening, ca. 1975 - 1995. 30.00 m'
- (i) 491. Archiefbescheiden van de Schoolbegeleidingsdienst Midden-Holland en Rijnstreek, ca. 1980 - 1994. 0.25 m'
- (o)492. Archiefbescheiden van het recreatieschap Reeuwijkse Plassen, ca. 1984 - 1989. 0.25 m'
- (s)490. Archief van de CDA-fractie in Midden-Holland, 1976 - 1978. 0.01 m'
- (a)185. Archief van de classis Gouda van de Gereformeerde Kerken in Nederland, ca. 1975 - 1990. 0.35 m'
- (a)1. Archief van de stad Gouda (oud-archief) tot 1815. 0.01 m'
--- Rekening van graaninkoop voor de armen, 1557/1558.
- (a)479. Archief van de dienst openbare werken, afd. bouwkunde, 19e eeuw - ca. 1980. 17.50 m'
- (a)279. Archief van de gemeentelijke sociale dienst, ca. 1939 - 1976 (ongeschoond). 100.00 m'
- (o)496. Archief van de Stichting Toezicht politieke delinquenten, afd. Gouda, ca. 1947. 0.12 m'
- (a)280. Archief van de openbare bibliotheek Gouda, ca. 1968 - 1988. 0.30 m'
- (a)270. Archief van de N.V. Kon. Stearine Kaarsenfabriek Gouda-Apollo. 2.50 m'
--- Contracten 1901-1969 en nog te ordenen bescheiden 20e e.
- (s)485. Loonboek van wasserij J.F. Daalmans, 1848 - 1862. 0.02 m'
- (a)130. Archief- en documentatiebescheiden betreffende het Christelijk Lyceum te Gouda, 1960 - 1996. 0.05 m'
- (a)134. Archief van de vereniging Jenaplanschool Gouda (basisschool De Carrousel, ca. 1990 - 1995. 0.75 m'
- (a)248. Archief van het gemengd koor Toonkunst Caecilia (afd. Gouda van de Maatschappij tot Bevordering der Toonkunst), ca. 1975 - 1990. 0.60 m'
- (a)469. Archiefbescheiden van de prot.chr. basisschool Anne de Vries (tot 1-8-1985: lagere school Anne de Vries en kleuterschool Bartje), 1964 - 1991. 0.01 m'
- (i) 478. Archief van de Stichting Christelijke Scholen Gouda en omstreken, ca. 1931 - 1975. 7.00 m'
--- Betreft de Westerschool en de Noorderschool.
- (s)486. Archief van de Mater Amabilisschool te Gouda, ca. 1953 - 1969. 1.25 m'
- (i) 483. Archief van de Stichting Zeekadetkorps "Gouda", 1949 - 1992. 2.40 m'
- (a)484. Archief van de Stichting Gouda Hart van Holland en voorlopers, 1952, 1963 - 1993 0.50 m'
- (a)448. Archiefbescheiden van de Partij van de Arbeid (PvdA), afd. Gouda, 1946 - ca. 1990. 5.00 m'
- (s)494. Archiefbescheiden van de familie (Noothoven) van Goor te Gouda, 1808 - 1907. 0.15 m'
- (o)481. Dia's en foto's vervaardigd door de afdeling bouwkunde van gemeentewerken Gouda, ca. 1980 - 1995.

ZEVENHUIZEN-MOERKAPELLE

- (a)17. Secretarie-archief van de gemeente Zevenhuizen, 1930 - ca. 1971. 21.00 m'
- (o)493. Bouwvergunningen afgegeven door de gemeente Zevenhuizen,

1924 - 1950. 1.50 m'

MOORDRECHT

- (o) 174. Secretarie-archief van de gemeente Moordrecht, 1942 - 1976. 20.65 m'
(a)-. Gezinskaarten Moordrecht, 1907 - 1938. 2.00 m'
(a) 67. Geboorteakten Moordrecht, 1884 - 1895. 0.10 m'
(a) 101. Archief van de Ned. Herv. Vereniging voor Evangelisatie op
Gereformeerde Grondslag te Moordrecht, 1930 - 1983 (1987). 0.01 m'

NIEUWERKERK A/D IJSSEL

- (a) 32. Secretarie-archief van de gemeente Nieuwerkerk a/d IJssel,
ca. 1813 - 1928 (1950). 0.01 m'
(a) 70. Geboorteakten 1883 - 1892 en overlijdensakten 1933 - 1940
Nieuwerkerk a/d IJssel. 0.20 m'
(s) 488. Archief van de Werkliedenvereniging "Ondersteuning zij ons doel" te Nieuwerkerk a/d
IJssel, 1901 - 1961. 0.02 m'
(s) 489. Archief van de Stichting "Nieuwerkerk helpt Mikolow", 1982 - 1983. 0.01 m'
(a) 157. Archief van de Christelijk-Historische kiesvereniging (CHU)
te Nieuwerkerk a/d IJssel, 1945 - 1980. 0.01 m'
(a) 147. Archief van de Gereformeerde kerk van
Nieuwerkerk a/d IJssel, 1886 - 1993. 3.00 m'

WADDINXVEEN

- (a) 205. Secretarie-archief Waddinxveen, 1936 - 1975 (1989). 41.00 m'
(o) 495. Archief van de vertrouwenscommissie vervulling vacature
burgemeester van Waddinxveen, 1996. 0.05 m'
(a) 72. Geboorteakten 1890 - 1894, huwelijksakten 1910 - 1919
en overlijdensakten 1935 - 1944 Waddinxveen. 0.40 m'
(a) 210. Archief gemeentewerken Waddinxveen, 1992. 0.02 m'

Deze aanwinsten en aanvullingen kwamen tot stand dankzij de bereidwillige medewerking van o.a.:

Algemeen Rijksarchief; A.M. den Boer (Nieuwerkerk a/d IJssel); Stichting Christelijke Scholen Gouda en omstreken; mevr. H.A. van Dolder-de Wit; G.C. van Eijk; J.C. de Knecht (Den Haag); ir. J.A. Knobbout (Wenum); J. Smink; G.H. Straver; Unichema Chemie B.V.; Stichting De Vierstroom.

* Waar geen plaatsnaam is vermeld, is de woonplaats of plaats van vestiging Gouda. Dit geldt ook voor de overzichten van schenkers en bruikleengevers in de volgende bijlagen.

Bijlage 6. Aanwinsten bibliotheek met betrekking tot het werkgebied en directe omgeving

100 jaar Rotterdamsche Kegelbond 1896 - 1996 : jubileumuitgave / red. Peter van Elswijk. - (Rotterdam), eigen uitg., 1996. - veel Goudse clubs zijn hierbij aangesloten.
50 jaar Driestar in een veranderende samenleving / met medew. van A.D. Aarnoudse e.a. - Kampen / Gouda, De Groot Goudriaan / Chr. Hogesch. De Driestar, 1995. - Ged. noten en lit.opg.

Alkemade, W.R.C. - Inventaris van de archieven van de gemeenten Middelburg (ZH) 1639 - 1855 en Oukoop 1656 - 1857. - Woerden, Streekarchivariaat Rijnstreek, 1995. - Noten
Architectuur in Nederland / red. Ruud Brouwers; Hans Ibelings; Arjen Oosterman. - Utrecht, Nederlands Architectuurinst. / Teleac, 1993. - Handelt ook over Gouda (p. 136 - 147)

Boer, A.M. den - Nieuwerkerk aan den IJssel : een beeld van een plaats. - Zaltbommel, Europese Bibliotheek, 1995.

Bos, M. - Het Stichts-Hollandse geslacht Van den Bosch : voorlopig verslag van een onderzoek naar persoon en voorgelacht van Cornelis Jacobsz. (ca. 1500 - ca. 1580) te Waddinxveen. - Hilversum, Verloren, 1995. - Noten, bijlagen, bronnen- en lit.opg., indices

Braekman, W.L. - Joos Balbiaen, dokter, alchemist en legerkapitein tijdens de Gentse Calvinistische Republiek (1576 - 1584). - In: Handelingen Maatschappij voor Geschiedenis en Oudheidkunde 40 (1986) 85-95. - Fotokopie; ill.; noten

Carrousel 10 jaar draaiende / red. Henry Hermsen. - Gouda, Jenaplan basisschool Carrousel, 1995.

Dillen, A. van - Ontdekking van de wereld : een onderzoek naar film en vaste bioscopen in Gouda in 1912 en 1913 / Anno van Dillen; Pascal Hoogenraad. - (Amsterdam), eigen uitg., 1995. - Scriptie Theaterschool A'dam; noten; bibliogr.; bijl.

Dolder-De Wit, H.A. van - Catalogus van de bibliotheek van het kerkarchief van de Hervormde Gemeente te Gouda. - Gouda, Archief Hervormde Gemeente, 1996.

Ernst, P. - Bat en Bal jubileumspecial 40 jaar 1956 - 1996 / Peter Ernst; Dick Lekx. - Gouda, NTTB, 1996.

Frijhoff, W.Th.M. - Wegen van Evert Willemsz. : een Hollands weeskind op zoek naar zichzelf 1607-1647. - Nijmegen, SUN, 1995. - Betreft Woerden; noten, bijlage, registers

Gelderen, M. van - De vrijheid van consciëntie: het vrijheidsideaal van de Nederlandse Opstand 1555 - 1610. - Gouda, Stichting Fonds Goudse Glazen, 1996. - Noten; bibliogr.

Gids voor Boskoop. - Amsterdam, D.Y. Alta, 1925.

De gilden in Gouda / Koen Goudriaan, Martha Hulshof, Piet Lourens, Jan Lucassen. - Gouda / Zwolle, Sted. Musea / Waanders, 1996. - Bij de gelijknamige tentoonstelling; noten, lit.opg.

Glaudemans, A.H.M. - Jeruzalemkapel Gouda : bouwhistorisch vooronderzoek en waardebeoordeling / A.H.M. Glaudemans; R.J.W.M. Gruben. - 's-Hertogenbosch, IBID, Gem. Gouda, 1996. - Noten; bibliogr.; bijln.

Gouda vooruit! : honderd jaar sociaal-democratie in Gouda 1896 - 1996 : een gedenkboek / samenst. Peter van Eijkelenburg e.a.; red.: Jan H. Kompagnie. - Gouda, PvdA, 1996. - bibliogr.; bijln.

Graaf, R.P. de - Oorlog om Holland 1000-1375. - Hilversum, Verloren, 1996. - Proefschrift Groningen; bijlagen, noten, bronnen- en lit.opg., registers

Het Groene Hart in woord, beeld en getal : achtergronddocument Groene Hart gesprekken. - 's-Gravenhage, Rijksplanologische Dienst / Min. VROM, 1996.

Helm, F.J.A.M. van der - Encyclopédie familie van der Helm. - 's-Gravenhage, Stichting Genootschap tot navorsing 'Huis van der Helm', 1996 - ... - Noten, index, lit.opg. Deel 1. Alphen en omgeving. - 1996. - 157 p.

Hille, H. - In de schaduw van het kerkelijk leven : de geschiedenis van de kleinste kerkverbanden binnen de gereformeerde gezindte in de twintigste eeuw / H. Hille en J.M. Vermeulen. - Kampen, De Groot Goudriaan, 1995. - Betreft o.a. de Vrije Gemeenten en van ds. Van Welzen (Gouda).

Hoe het Lutherde in Nederland : de geschiedenis van de Lutherse gemeenten in Nederland / onder red. van Th.A. Fafié, J.L.J. Meiners, C.Ch.G. Visser. - Woerden, Stichting Lutherse uitg., 1994-19.. - Predikantenlijsten; lit.opg.; index (personen) Deel 1. - 1994. - 244 p. Betreft o.a. Gouda (door J.G.W.F. Bik).

Homan, M. - Nieuwehaven : van kade tot promenade. - Gem. Gouda, afd. Wegen, 1996.

Ibelings, B.J. - Het Goudse bos in de veertiende eeuw. - In: Natura 93 (1996) 99-102; ill. - Bibliogr.

Jonge, J. de - Wetsverzetten en restauratie te Gouda 1787 - 1795. - Leiden, eigen uitg., 1996. - Scriptie RU Leiden; noten; bibliogr.

Jongste, W. de - Carla Rodenbergs staatsieportret van Koningin slaat aan. - In: Terdege 13 no. 4 (1995) 30-33; ill.

Jubileumboek 50 jaar Zwem- en poloclub DONK 1945 - 1995 / red. Pieter G. den Broeder; Victor van Straaten. - Gouda, eigen uitg., 1995. - Uitg. onder verantw. Keller Keukens Donk.

Kamermans, J. - De vervening rond Sluipwijk in de 18e eeuw. - (Wageningen), eigen uitg., 1991. - Noten; bibliogr.; doctoraalscriptie RU; zie ook NEHAJb 1995

Kouwenberg, H. - Varen in Zuid-Holland. - Baarn, Hollandia, 1992. - Ook over Gouda

Kraaijestein, M. - Gemeentelijk werkgelegenheidsbeleid en het rijk: 1945-1990 : een beleidshistorische studie over decentralisatie en gemeentelijke beleidsvrijheid. - Hilversum, Verloren, 1995. - Proefschrift EUR; Noten, bijlagen, bronnen- en lit.opg., register

Lagerwaard, G. - Humanistisch verbond Midden-Holland 1946 - 1996 : een impressie / Gusta Lagerwaard; André de Bruin. - (Gouda), Humanistisch Verbond Midden-Holland, 1996. - Noten; handelt ook over de oprichting van de gemeenschap Gouda

Ligteringen, A. - Levend monument / Anke Ligteringen; Inez Meter. - Gouda, eigen uitg., 1996. - Foto's vanaf herfst 1992 tot voorjaar 1994 gemaakt op de algemene begraafplaats aan de Vorstmanstraat te Gouda, die in gebruik was in de periode 1832 - 1972

Milaan, A. van - De wereld in als onderwijzer : het begin van de loopbaan van P.W. van Milaan 1850 - 1929. - In: De School Anno 13 (lente 1995) 5-9. - noten

Moerings, K. - Geschiedenis Goudse pijp : van de pijpenmakers en hun ambacht te Gouda. - Gouda, eigen uitg., 1995.

Monsters van Rijnland : acht eeuwen droge voeten en schoon water / J.J.J.M. Beenakker; C.M. Meijer. - Leiden, Museum Boerhaave, 1996. - Tentoonstellingscatalogus 1996; bibliogr.

Niet van gisteren .. : 25 jaar De Klup / samenst. Co Caljouw en Jim van Veenendaal. - Gouda, Stichting voor Gespecialiseerd Vormings- en Ontspanningswerk, 1996.

Ploos van Amstel, G. - Portret van een koopman en uitvinder, Cornelis Ploos van Amstel, maatschappelijk, cultureel en familielevens van een achttiende eeuw. - Assen, Van Gorcum, 1980. - CPvA was in tweede huwelijk getrouwd met Margaretha Sonmans, geb. te Moordrecht, dochter van de schout van M.; bijlagen, lit.opg., naamregister

Puts, E. - Kollektieve bedrijfsterreinen : een onderzoek in het middegebied van de Randstad / Erwin Puts; Kees Vulto. - Utrecht, eigen uitg., 1974. - Scriptie; bibliogr.

Ridder - Symoens, H. de - Enkele gegevens over Joos Balbiaens universitaire studies. - In: Handelingen Maatsch. voor Geschiedenis en Oudheidkunde 40 (1986) 97-100. - Fotokopie; noten

Roest, M.N.M. - Mytter stede buerze : een onderzoek naar afvaardigingen die namens de stad Gouda ter dagvaart zijn uitgezonden in de perioden 1453-1475 en 1495-1506. - Amsterdam, eigen uitg., 1996. - Noten; bibliogr.; doctoraalscriptie UvA

Schmidt, A. - 'Leerares van het goede' : Antje van Meerten-Schilperoort 1778-1853. - Amsterdam, eigen uitg., 1996. - Doctoraalscriptie UvA; noten; lit. en bronnenopg.; bijlagen (o.a. voorlopige lijst van publikaties van ABvM-S

Schutten, G. - IJkers en venussen (I). - In: Spiegel der zeilvaart 20 no. 7 (1996) 21-24; ill. - Betreft o.a. Gouda; fotokopie; noten

Smit, J.G. - Vorst en onderdaan : studies over Holland en Zeeland in de late middeleeuwen. - Leuven, Peeters, 1995. - Proefschrift Utrecht 1993; een hoofdstuk betreft de scheepvaartroute langs Gouda; noten, bronnen- en lit.opg., bijlagen, indices

Smits, W. - De tuinbouw rondom Nieuwerkerk a/d IJssel gedurende de eerste

wereldoorlog. - Nieuwerkerk a/d IJssel, eigen uitg., 1995. - Bibliogr.; scriptie
Sprokholt, H.J. - Gouda in touw : bedrijvigheid door de eeuwen heen. - Gouda, Stichting Open Monumentendag, 1996. - Bibliogr.
Sprokholt, H.J. - Oud Gouda vanuit de lucht / H. Sprokholt en H. van Dolder-de Wit ; foto's KLM Aerocarto. - Hoogeveen, Slingenberg BV, 1996. - Korte toelichtende tekst.
Stilma, B. - Schoolgeschiedenis in beeld : schoolmeester Lalleman uit Moordrecht. - In: De School Anno ... 13 (1995) no. 3 3 p.; ill. - Bibliogr.
Toom, E. den - Van school tot brandspuit : de relatie tussen het dorp en de 's-Gravenweg in Nieuwerkerk a/d IJssel van 1850 tot 1890. - Nieuwerkerk a/d IJssel, eigen uitg., 1991. - Noten; bibliogr.; scriptie.
Veenstra, P. - Door te lezen word je wijzer : 50 jaar bibliotheekwerk in Nieuwerkerk a/d IJssel. - Nieuwerkerk a/d IJssel, Openbare bibliotheek, 1996.
Venne, H. van de - Cornelis Schonaeus Goudanus en zijn contacten met het Antwerpse boekbedrijf, inzonderheid de 'Officina Plantiniana' 1568/69-1610. - In: De Gulden Passer 74 (1996) 307-342
Verheggen, E.M.F. - Een devotieprentje uit 1634. - In: Catharijnebrief 50 (1995) 15-16; ill. - Betreft een Gouds prentje; lit.opg.

Schenkers van boekwerken in 1996

Algemeen Rijksarchief Brussel, Pastor Baan, A.M. den Boer (Nieuwerkerk a/d IJssel), drs. R.A.M. ter Bogt (Leuven), J.A. Brouwer, Jenaplan basisschool Carrousel, A. van Dillen, H.A. van Dolder-de Wit, P. Ernst, dr. M. Evers (Nijmegen), G.A. Geerts (Arnhem), gemeentearchief Amsterdam, gemeente Gouda (afd. IZ, afd. wegen), drs. A.H.M. Glaudemans, F.J.A.M. van der Helm, Humanistisch Verbond afd. Midden-Holland, drs. B.J. Ibelings, J.W. s'Jacob, drs. S.M.J. Janzing, J. de Jonge, drs. J.A. Kamermans, Stichting Kerkelijk Grootboek NH Kerk, KLM, Ministerie van VROM, De Klup, C.J.J.A. Morsch, Museum Boerhaave (Leiden), Nat. Schoolmuseum (Rotterdam), Openbare bibliotheek Gouda, R. den Ouden, Oudheidkundige Kring Die Goude, PvdA afd. Gouda, Rijksarchief Drente, drs. M.N.M. Roest, Rotterdamsche Kegelbond, drs. Ariadne Schmidt, drs. G. Snoek, mw. J.M.C. Sparnaaij, drs. H.J. Sprokholt, Stedelijk Museum Het Catharina Gasthuis, B. Stilma, mw. S.R. Straub, Streekarchieven Bommelerwaard, Rijnstreek en Voorne-Putten, drs. H. van de Venne, drs. E.M.F. Verheggen, mevr. drs. B. de Wit.

Bijlage 7. Aanwinsten topografisch-historische atlas *

	1995	1996
Eigen opnamen streekarchief ²	141	15
Foto's, prentbriefkaarten (schenkingen)	213	17
Persfoto's (idem)	ca. 400	-
Negatieven (idem)	-	-
Reproducties, affiches, e.d. (idem)	ca. 300	ca. 300
Plattegronden, kaarten	5	-
Van derden geleende foto's ter reproductie ³	474	251
Overbrenging	218	1652

Dit waren **schenkingen van / overbrenging door:**

Aegon verzekeringen, A.M. den Boer (Nieuwerkerk a/d IJssel), M.J. van Dam (Dirksland), dr. J.L. van Eijk, Fonds Goudse Glazen, gemeente Gouda (afd. BOB), ir. H.C.M. Luijten (Tilburg), ir. U.J.K. Versfelt (Putten), Zeekadetkorps Gouda.

Ter **reproductie** werden foto's geleend van de volgende personen en instellingen:

D. Bode; M. Bunnik; H.J. van Collem (Schoonhoven); mevr. H.A. van Dolder-de Wit; S. Donk; J. Heemskerk (Zoetermeer); P. van Hensbergen; F.D. van den Heuvel; Historisch Genootschap Waddinxveen (via C. Verlooi); W.G. Janssen; C.J. van der Kleij; mevr. E. de Leeuwe-Potjewijd (Den Haag); mevr. S. Meijer-Teixeira de Mattos; R. den Ouden; K. Perdijk; J. Rebel; J. Smink.

* Voor de aan derden geleverde foto's: zie bijlage 9.

² Dit betreft uitsluitend opnamen ten behoeve van educatieve doeleinden. Voor het bijhouden van veranderingen in "stads- en dorpsgezichten" van de deelnemende gemeenten, opnamen van evenementen, e.d. is geen menskracht beschikbaar.

³ Inclusief nog af te drukken negatieven.

Bijlage 8. Aanwinsten collecties varia en oorlogsdocumentatie

In 1996 waren de belangrijkste aanwinsten:

- Kwartierstaat van Hendrik Pierson (1834-1923), samengesteld door (?), (1996).
--- In de 17e en het begin van de 18e eeuw woonde de familie in Gouda.
- *Het geslacht Heerkens*. Stamreeks van de familie Heerkens met aanvullende aantekeningen, 1737 - 1984; met kwartierstaat van Maartje Heerkens, geb. 26-02-1875 en teruggaande tot 1540; met indices op voornamen (familienaam Heerkens) en achternamen (overige familienamen), samengesteld door C. van Oostrom te Alphen a/d Rijn, 1992. Afdruk.
- *Bijdragen betreffende de geschiedenis van de familie "Carlier uit Wambrechies" ...* Genealogische aantekeningen uit archiefbestanddelen en andere bronnen betreffende Arnoult Carlier (1565-1624) en zijn familie, ca. 1565 - 1914; samengesteld door A.P.C. Carlier te Vlaardingen, 1995 - 1996.
- *Speurend naar Sparnaaij : genealogie van het Goudse geslacht Sparnaaij 16de t/m 20ste eeuw*. Stamreeksen van "de oude stam" (generaties I t/m VIII), ca. 1573 - begin 19e eeuw, "tak Hendrik" (IX - XV), 1770 - 1995, "tak Frans" (IX - XV), 1772 - 1995, en "tak Leendert" (IX - XIV), 1780 - 1995. Samengest. door J.M.C. Sparnaaij en J. Rietbergen-Sparnaaij, 1996.
- *Het gezin van Maarten Bos en Hendrika den Toom en de stamreeks van het geslacht Bos uit Nieuwerkerk aan den IJssel*. Betreft een stamreeks met bijlagen (o.a. transcripties) over de periode 1588 - 1979, samengesteld door Marinus Vink, 1988.
- *Kwartierstaat kinderen Dekker / Eveleens*. Kwartierstaat van de kinderen van het gezin Dekker - Eveleens, ca. 1600 - 1995, met bijlagen, samengesteld door C. Eveleens te Amsterdam, 1991, bijgewerkt tot 1995. Met "wijzigingen en aanvullingen", z.d. (ca. 1995 ?).
- *Genealogie van het geslacht Scholten te Gouda (vanaf 1640)*. Stamreeks, 1640 - ca. 1986, met een index op familienamen en voornamen, samengesteld door Marjolijn Kruihof-Van Oostveen te Montfoort, 1996. Afdruk.
- *Het geslacht Poot (Bodegraven, Nieuwkoop, Waddingsveen). Het geslacht Vuyk (Bodegraven, Ter Aar, Langerak)*. Genealogie (voornamelijk genealogische tabellen en stamreeksen) van de families Poot en Vuyk, met aanvullende aantekeningen, ca. 1670 - ca. 1980, en bijlagen, samengesteld door W. Bos te Leusden, 1987. Met supplement, 1989. Afdrukken.
- *Van Zui(j)len van Harmelen tot Haastrecht*. Schematische stamreeks en afstammingsreeksen van de familie Van Zuylen (Zuilen), voorouders van het echtpaar Mirjam Snel en Gijs de Jong, ca. 1700 - ca. 1992, met parenteel van andere takken en een index, samengesteld door Erik H. Wenzel te Schoonhoven, 1996. Afdruk.
- *'n tak van de familie Annaars*. Genealogie van de familie Annaars, 1636-1991, eerste en tweede versie, met bijlagen, samengest. door C. Eveleens te Amsterdam, 1987/1995 resp. 1992.
- Lijst van 96 personen uit het departement Bouches de la Meuse, waaronder diverse inwoners van Gouda en omgeving, ca. 1811; met lijstje van personen die geld "in de schatkist" hebben gestort. --- Fotokopieën.
- Lijst van publikaties van A.B. van Meerten-Schilperoort in de periode 1819 - 1853, samengesteld door F.J. Huiskamp, 1996; fotokopie.
- Brieven van A.B. van Meerten-Schilperoort aan resp. Jean Etienne Mollet, secretaris van het Ned. Genootschap tot zedelijke verbetering van gevangenen, 1840, en aan W.H. Suringar, uitgever te Leeuwarden, 1840 (?) en 1822; fotokopie van de transcriptie door F.J. Huiskamp, 1996.
- Biografische aantekeningen en kranteknipsels betreffende het leven van dr. A. Scheygrond (Gouda 09-02-1905 - 17-02-1996), bioloog, docent aan o.a. het Coornhert-gymnasium en de Rijks HBS, redacteur van "Panda", enz., enz., 1979, 1981, 1990 - 1992. Met eigenhandige bibliografie, ca. 1991; afdruk.

- *Goudsche kerkglazen*. Reproducties in kleur van de Goudse glazen, uitgegeven door G.J. van Burk, ca. 1930.
- *Vollfetter Bauern Gouda-Käse*. Informatieve brochures van het Kaascontrôlestation Zuid-Holland voor volvette kaas, (1928) resp. na 1930; gedrukt.
--- Op de voorzijde een afbeelding in kleur van de kaasmarkt voor het Goudse stadhuis (beide iets verschillend). Het oudste exemplaar bevat een foto van de kaasmarkt te Bodegraven.
- Programma van de feestavond van de Goudse H.B.S.-vereniging in zaal Kunstmin, 1939; gedrukt.
- Stukken betreffende het gedrag van burgemeester F. Jas van Nieuwerkerk a/d IJssel tijdens de oorlog, (1940) 1941 - 1945.
- Stukken betreffende het verblijf van H.J. van Collem in kamp Westerbork, 1944 - 1945.
- Rapport over het ontslag van ... In 't Veld als administrateur bij de distributiedienst te Capelle a/d IJssel door (het hoofd van de dienst?) ... Brandsma, en andere onvaderlandslievende gedragingen van laatstgenoemde in o.a. 1944, z.d. (1945).
- Herdenkingsaflevering van de "Schakel tussen Gezin en School", schoolkrant van de Prinses Julianaschool, 1 (1955) nr. 8, 1955 mei; fotokopie.
--- Bevat o.a. een gedeelte over de school tijdens de bezettingstijd.
- Bouwtekeningen (opmeting) van de voormalige pijpmakerij aan de Keizerstraat 10 - 12 door architect Pieter van der Sterre te Leiderdorp, 1964; fotokopieën.
- *Appèl aan iedere Nederlander die ongerust is over de ernstige devaluatie van onze democratie*. Manifest van de op te richten politieke partij D'66, 1966; gedrukt.
- *Juryrapport toekenning Geert Bouwmeester-kunstprijz 1970*. Uitgereikt aan Pim Leefsma.
- *De donkere oorlogsjaren*. Hoofdstuk uit het gedenkboek "De Technische School voor Gouda en Omstreken 75 jaar" (Gouda, 1985); fotokopie.
- *Archiefonderzoek naar verfbestek van het bordes en het schavot van het Goudse stadhuis*. Rapport vervaardigd door drs. I. Lambrechtsen-van Essen te Leiden, 1996, in verband met de restauratie van het stadhuis; afdruk.

De **schenk**ers van deze en andere documentatie waren:

A.M. den Boer (Nieuwerkerk a/d IJssel), A.P.C. Carlier (Vlaardingen), M.J. van Dam (Dirksland), P. Ernst, C. Eveleens (Amsterdam), gemeentearchief Schiedam, gemeente Waddinxveen (IZ), Goudsche Courant, F. van der Hart, mevr.drs. C.W. Hesselink-Duursma, F.J. Huiskamp (Rotterdam), J.W. s'Jacob, J.A. de Jong, mevr. G. de Koeijer-Jansen, mevr.drs. I. Lambrechtsen-van Essen, mevr. M. Kruithof (Montfoort), P. Mensert, C. van Oostrom (Alphen a/d Rijn), J.Th.M. Piepenbrock, J. Rebel, B.J. van der Saag, J. Smink, mevr. J.M.C. Sparnaaij (Amersfoort), Sted. Museum Het Catharina Gasthuis, Streekarchiefdienst Brabant-Noordoost, J.E. Verschoor, M. Vink (Oegstgeest), Erik H. Wenzel (Schoonhoven).

Bijlage 9. Statistische gegevens met betrekking tot studiezaalbezoek, verstrekken van schriftelijke informatie en uitlening van documenten.

Bij het studiezaalgebruik (tabel 9) is geen rekening gehouden met de door de studiezaalbezoekers rechtstreeks geraadpleegde archivalia in de vorm van microfiches (daarbij gaat het om minstens 15000 tot 20000 stuks) en fotokopieën, respectievelijk rechtstreeks geraadpleegde boekwerken uit het open magazijn.

1. Bezoek (exclusief groepen)						
	1994	1995	1996			
Bezoeken	2950	3017	3531			
Bezoekers	1101	1144	1264			
Gemiddeld aantal bezoeken per bezoeker	2.7	2.6	2.8			

2. Herkomst bezoekers						
	1994		1995		1996	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Regio streekarchief	412	37.4	493	43.1	561	44.4
Overig Zuid-Holland	357	32.4	345	30.2	351	27.8
Rest Nederland	320	29.1	288	25.2	338	26.7
Buitenland	12	1.1	18	1.6	14	1.1

3. Herkomst per bezoek									
	1994			1995			1996		
	abs.	%	gem.	abs.	%	gem.	abs.	%	gem.
Regio streekarchief	1428	48.4	3.5	1566	51.9	3.2	1885	53.4	3.4
Overig Zuid-Holland	806	27.3	2.3	725	24.0	2.1	856	24.2	2.4
Rest Nederland	692	23.5	2.2	705	23.4	2.4	762	21.6	2.3
Buitenland	24	0.8	2.0	21	0.7	1.2	28	0.8	2.0

4. Onderwerp van onderzoek									
	1994			1995			1996		
	bezoekers	bezoeken	gem. aantal	bezoekers	bezoeken	gem. aantal	bezoekers	bezoeken	gem. aantal
Genealogie	54.4	63.4	3.1	50.5	60.2	3.1	49.0	59.7	3.4
Historie regio	28.1	27.8	2.7	33.4	30.4	2.4	29.4	30.5	2.9
Historie overig	3.7	2.3	1.7	3.0	3.0	2.7	1.1	1.2	2.9
Bouwtekeningen	12.3	5.2	1.1	12.7	5.6	1.2	20.1	8.5	1.2
Overig	1.3	0.6	1.4	0.3	0.3	2.3	0.2	0.1	1.7
Onbekend	0.3	0.6	6.3	0.1	0.4	13.0	0.2	0.1	1.0

5. Doel van het onderzoek									
	1994			1995			1996		
	bezoekers	bezoeken	gem. aantal	bezoekers	bezoeken	gem. aantal	bezoekers	bezoeken	gem. aantal
Dissertaties, scripties WO, HBO	8.3	10.8	3.4	6.8	6.7	2.6	6.8	8.2	3.4
Werkstukken, projecten overig onderwijs	1.5	0.7	1.2	4.4	2.2	1.3	1.7	0.9	1.5
Publikaties, lezingen, e.d.	9.3	10.6	3.0	11.2	13.5	3.2	7.8	13.1	4.7
Ambtelijk	0.9	1.1	3.1	0.6	0.6	2.4	0.6	0.6	2.8
Zakelijk	11.8	5.2	1.2	12.5	5.6	1.2	19.5	8.2	1.2
Overige doeleinden (o.a. genealogisch onderzoek, exposities, jubilea, e.d.)	66.4	71.7	2.8	64.3	71.1	2.9	63.4	68.8	3.0
Onbekend / geen speciaal doel	0.4	1.0	5.6	0.2	0.5	7.0	0.2	0.1	1.7

6. Herkomst genealogen									
	1994			1995			1996		
	bezoekers	bezoeken	gem. aantal	bezoekers	bezoeken	gem. aantal	bezoekers	bezoeken	gem. aantal
Regio streekarchief	20.0	43.2	6.7	22.0	44.4	6.3	22.9	46.2	6.9
Rest Zuid-Holland	40.7	29.8	2.3	38.6	27.9	2.3	37.0	28.1	2.6
Rest Nederland	37.4	26.1	2.2	37.2	27.0	2.3	38.6	25.1	2.2
Buitenland	1.8	0.9	1.5	2.2	0.8	1.1	1.5	0.6	1.3

7. Herkomst promovendi en studenten WO / HBO									
	1994			1995			1996		
	bezoekers	bezoeken	gem. aantal	bezoekers	bezoeken	gem. aantal	bezoekers	bezoeken	gem. aantal
Regio streekarchief	30.1	37.8	4.3	29.5	40.8	3.6	29.1	31.0	3.6
Rest Zuid-Holland	26.9	27.0	3.4	37.2	20.4	1.4	24.4	29.7	4.1
Rest Nederland	43.0	35.2	2.8	30.8	37.8	3.2	46.5	39.3	2.9

Buitenland				2.6	1.0	1.0			
8. Herkomst scholieren onderwijs t/m MBO									
	1994			1995			1996		
	bezoekers	bezoeken	gem. aantal	bezoekers	bezoeken	gem. aantal	bezoekers	bezoeken	gem. aantal
Regio streekarchief	64.7	70.0	1.3	88.0	90.8	1.3	81.0	84.4	1.6
Rest Zuid-Holland	35.3	30.0	1.0	12.0	9.2	1.0	19.0	15.6	1.3
Rest Nederland									

9. Specificatie studiezaalgebruik			
	1994	1995	1996
Ter inzage gegeven archiefstukken	5625	4450	6202
Ter inzage gegeven bibl.boeken	1234	802	650
Geleverde fotokopieën	2115	3797	4196
Geleverde afdrucken reader/printer	1476	1373	1180
Aantal raadplegingen top.-hist. atlas	139	157	1280
Geleverde foto's	277	522	479
Geleverde dia's	-	86	45

10. Schriftelijke informatie			
	1994	1995	1996
Totaal aanvragen om schriftelijke informatie	151	186	190
Waarvan uit het buitenland	16	21	26
Waarvan t.b.v. genealogie en biografische doeleinden	129	143	142
Waarvan t.b.v. overige historische informatie	22	44	48

11. Uitlening van documenten			
	1994	1995	1996
Uitgeleende archiefstukken ambtelijk (ex art. 18.1 AW)	158	734	1101
Uitgeleende archiefstukken t.b.v. exposities (ex art. 18.2 AW)	5	48	21
Uitgeleende particuliere archiefstukken aan bewaargever	18	22	17
Uitgeleende boeken extern	40	28	21
Uitgeleende boeken ambtelijk (incl. exposities)	1	-	-
Uitgeleend uit de topografisch- historische atlas	904	7	9

Bijlage 10. VERSLAG van werkzaamheden van de Commissie van advies voor de Streekarchiefdienst Hollands Midden over de periode 1992-1996

Algemeen

Na de totstandkoming van de Streekarchiefdienst Hollands Midden in 1989 heeft het algemeen bestuur op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen bepaald dat er een adviescommissie is. De leden van de adviescommissie worden door het algemeen bestuur benoemd voor een periode die gelijk is aan de zittingsperiode van de leden van de gemeenteraad.

Taak van de commissie

De commissie heeft tot taak *het verstrekken van adviezen - desgevraagd of uit eigener beweging - aan het algemeen bestuur over het beleid op het terrein van de zorg voor de archief- en documentatiebescheiden voorzover deze zijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats van het streekarchief* (art. 2 verordening).

Samenstelling van de commissie

Voor de samenstelling van de commissie in de periode 1994 - 1996 wordt verwezen naar bijlage 1.

De vergaderingen van de Adviescommissie werden bijgewoond door de streekarchivaris; ingevolge art. 10 van het reglement van de Adviescommissie is hij adviseur van de commissie. De leden van de adviescommissie hebben zitting op persoonlijke titel en zijn afkomstig uit de gemeenten die zijn aangesloten bij de streekarchiefdienst: Gouda, Moordrecht, Nieuwerkerk a/d IJssel, Waddinxveen en Zevenhuizen-Moerkapelle.

Aangezien leden van de adviescommissie niet langer dan drie zittingsperioden lid kunnen zijn, waren in 1994 aftredend de voorzitter: mevr.drs. M.Th.J. Lambregts-Van der Togt en de heren drs. P.H.A.M. Abels, M. de Groot (Gouda) en N.C. Ribbens (Moordrecht).

In de periode tot en met augustus 1992 benoemde de commissie tot voorzitter: mevr.drs. M.Th.J. Lambregts-Van der Togt, vice-voorzitter: E.J.M. van Rossum, secretaris: G.J. Bink. In haar vergadering dd. 23 augustus 1994 benoemde de commissie tot voorzitter: E.J.M. van Rossum, vice-voorzitter: G. Ottevanger, secretaris: G.J. Bink, wnd. secretaris: C.T. van Gennep.

In de verslagperiode vergaderde de commissie 14 keer, te weten 18 mei en 17 september 1992, 18 januari, 24 mei en 14 september 1993, 12 april, 23 augustus, 3 oktober en 14 december 1994, 15 februari, 11 mei en 2 oktober 1995, 11 juni en 11 november 1996.

Zaken waarover de adviescommissie vergaderde

Op grond van de verordening adviseerde zij het algemeen bestuur over de begrotingen, de meerjarenbegrotingen, de werkplannen, de jaarrekeningen alsook met betrekking tot de jaarverslagen van de streekarchiefdienst.

Daarnaast informeerde de commissie zich, met name in de periode 1992-1994, over de stand van zaken met betrekking tot de verbetering en uitbreiding van de huisvesting van de streekarchiefdienst.

Voorts werd naar aanleiding van de notitie van de streekarchivaris *Is er nog toekomst voor het digitale heden* van gedachten gewisseld over aspecten van beheer en toegankelijkheid van digitale archiefbestanden. Dit uiteraard in het licht van toekomstig historische onderzoek.

De commissie deed het algemeen bestuur voorstellen over:

- de toegankelijkheid van de archiefdienst voor rolstoelgebruikers;
- het aanstellen van een educatief medewerker (deeltijd);
- versterking van de formatie van de Streekarchiefdienst ten behoeve van een goede taakuitoefening van archiefbeheer.

(Terzake van het eerste voorstel is inmiddels een verbetering opgetreden. De andere voorstellen hebben deel uitgemaakt van een gedachtenwisseling in het algemeen bestuur en werden aangehouden.)

Daarnaast ontplooiden de commissie initiatieven om voor onderzoekers een adresgids *Archieven in Zuid-Holland dicht-er-bij* samen te stellen. Aangezien de commissie niet over een eigen begroting beschikt en onderzoek naar het in gezamenlijkheid met andere (overheids)organisaties samenstellen van een dergelijke adresgids geen resultaat opleverde, lijkt dit initiatief vooralsnog niet haalbaar.

Een ander onderzoek gericht op ondersteuning voor de vele activiteiten van de inmiddels goed gehuisveste streekarchiefdienst, is het maken van een audiovisuele presentatie. In nauwe samenwerking met de Stichting Vrienden van Archief en Librije wordt getracht een dergelijke produktie van de grond te laten komen. Dankzij een sponsor bestaat gereede kans van slagen; van een andere subsidiënt wordt een reactie nog ingewacht, waarna in 1997 met het maken van deze presentatie een begin gemaakt kan worden.

Op 11 november 1996 liet de adviescommissie zich informeren over de activiteiten van het Project Regionale Geschiedbeoefening Zuid-Holland (voorheen POG) door projectleider drs. J. Brugman.

Ook aan andere actuele punten van archiefbeheer gaf de commissie specifieke aandacht. Meer dan eens blijkt namelijk dat waardevolle particuliere archiefbescheiden hun weg niet vinden naar een - openbare - archiefbewaarplaats. Dit wordt bepleit omdat naast een veilige bewaring waardevolle bescheiden ook mogelijk door een breder publiek kunnen worden geraadpleegd en betrokken bij historisch onderzoek. Om daarover in het gebied van de streekarchiefdienst meer publiciteit en voorlichting te geven gaf de commissie, in de tweede helft van 1996, in nauwe samenwerking met de streekarchivaris vorm aan het idee om een informatie-ochtend voor de historische verenigingen in Hollands Midden te beleggen.

Aktiviteiten van leden van de adviescommissie

Door commissieleden werd in de afgelopen jaren o.a. acte de présence gegeven op de cultuurmarkt te Gouda achter de kraam van de streekarchiefdienst.

Overleg met streekarchivaris en algemeen bestuur

De streekarchivaris woonde de commissievergaderingen bij. Over archiefzorg en -beheer informeerde hij de commissie. Daarnaast was er in de verslagperiode meermalen contact

tussen de voorzitter resp. de secretaris en de streekarchivaris.

De vergaderingen van het algemeen bestuur werden namens de commissie bijgewoond door de voorzitter resp. de vice-voorzitter en de secretaris.

Slot

Met voldoening kan de commissie constateren dat in deze verslagperiode de (her)huisvesting van de streekarchiefdienst gerealiseerd kon worden. De festiviteiten rond de opening van de nieuwe lokatie in maart 1995 liggen nog vers in het geheugen.

Ook in komende jaren wil de Adviescommissie aandacht blijven schenken aan de kwantiteit en "kwaliteit" van het streekarchief en de daaraan verbonden afdoende gekwalificeerde formatie ten behoeve van de veelzijdige facetten van taakuitoefening.

In een tijd waarin veel mensen over meer vrije tijd beschikken en de belangstelling voor lokale en regionale historie groeit, is het van belang daar tijdig op in te spelen en professionele medewerkers en vrijwilligers uit en toe te rusten om de belangenbehartiging zo vorm te geven dat de beoefening van de (lokale) geschiedenis ten volle opbloeit tot welzijn van velen!

De commissie wil de streekarchivaris en zijn medewerk(st)ers, danken voor hun inzet en belangenbehartiging.

De adviescommissie van de streekarchiefdienst Hollands Midden,

de voorzitter,
E.J.M. van Rossum

de secretaris,
G.J.Bink.

Copyright Streekarchief Midden-Holland